

Større chance for første barn hvis der er ligeløn i parforholdet

VIDENSOVERBLIK

AUGUST 2026

✓ EKSTERNT BEDØMT

I Danmark har par, hvor manden og kvinden tjener omtrent lige meget, den højeste sandsynlighed for at blive forældre. Og hvis der er meget stor forskel på parternes lønindkomst, er det par, hvor kvinden tjener mest, der oftere vælger at få første barn. På den måde kan kvindens indkomst i dag i stigende grad siges at være en forudsætning for dannelsen af en ny familie snarere end en barriere.

Hovedresultater:

- I Danmark har par, hvor begge er i arbejde og tjener omtrent lige meget, (max. 40/60 fordeling af husstandsindkomst) den højeste sandsynlighed for at få deres første barn.
- Par hvor begge er uden lønindkomst har den laveste sandsynlighed.
- Par, hvor begge arbejder, og kvinden tjener mere end 60 % af husstandens lønindkomst, har højere sandsynlighed for at få barn end par, hvor manden tjener mest.
- Par, hvor kun den ene har lønarbejde, bliver lidt oftere forældre, hvis det er manden, der forsørger familien.

Knap hver tredje kvinde uden børn, som er under 45 år og bor sammen med en partner, tjener nogenlunde det samme som sin mand eller kæreste. Og det er netop kvinder med nogenlunde samme indtægt som deres partner, der oftest vælger at blive mødre.

Valget om at blive forældre varierer nemlig stort på tværs af indkomstfordelingen i Danmark. Det viser et nyt studie, hvor forskere via registerdata fra Danmarks Statistik har fulgt 391.000 danske par i perioden 2010–2019. Forskerne har fokuseret på kvinder i alderen 18–45 år, som bor sammen med en partner, men ikke har børn, og har set på, hvor mange af kvinderne, der er blevet mødre for første gang i løbet af et år. De har også sammenlignet med par i Finland, Norge, Storbritannien og Belgien, der udviser samme tendenser som danske par.

Studiet definerer manden og kvinden i et parforhold til at have lige løn, hvis deres indkomst fra lønarbejde er fordelt ca. 50/50 med et spænd på +/- 10%-point. (dvs. op til en 40/60 fordeling af husstandens lønindkomst). Indtægt fra

overførselsindkomster, SU, m.v. er ikke regnet med.

Højeste indkomst hos kvinden – højere sandsynlighed for baby

Og netop par, hvor begge arbejder og tjener omtrent lige meget, er dem, der oftest får deres første barn, viser forskernes analyser: I løbet af et år vil 12,5% af de kvinder blive mødre for første gang.

I par, hvor begge arbejder – men hvor forskellen på de to parter bidrag til husholdningen er større end 40/60 – tegner sig et særligt mønster: Her bliver 12,5 % af de par, hvor kvinden tjener mest, forældre, mens det kun er 10,3 % af de par, hvor manden tjener mest, der får deres første barn.

I parforhold med to indtægter, ser det altså ud til at kvindens indkomst har betydning for, om to vælger at blive til tre. Det er dog stadig et særsyn blandt danske par, at kvinden tjener mest: Kun i 10% af de samboende par udgør kvindens indkomst mere end 60% af den samlede lønindkomst. Til gengæld er det stadig udbredt, at manden tjener mere end 60% af husstandens samlede lønindkomst. Det gælder for godt 23% af parrene i undersøgelsen.

Når kun én er i arbejde

Når forskerne ser på par, hvor kun én har lønindtægt, så viser data et lidt omvendt – og mere traditionelt – mønster.

I næsten hver femte af de samboende par er det kun manden, der har lønarbejde og 11,4% af de par, bliver forældre i løbet af et år. Hvis kvinden er den eneste i beskæftigelse, får 10,8% af parrene barn.

Trods en høj grad af ligestilling i Danmark udviser par, hvor kun den ene er i beskæftigelse, stadig mere traditionel adfærd i forhold til, hvorvidt man bliver forældre for første gang.

Dokumenterer et mønster – forklarer ikke hvorfor

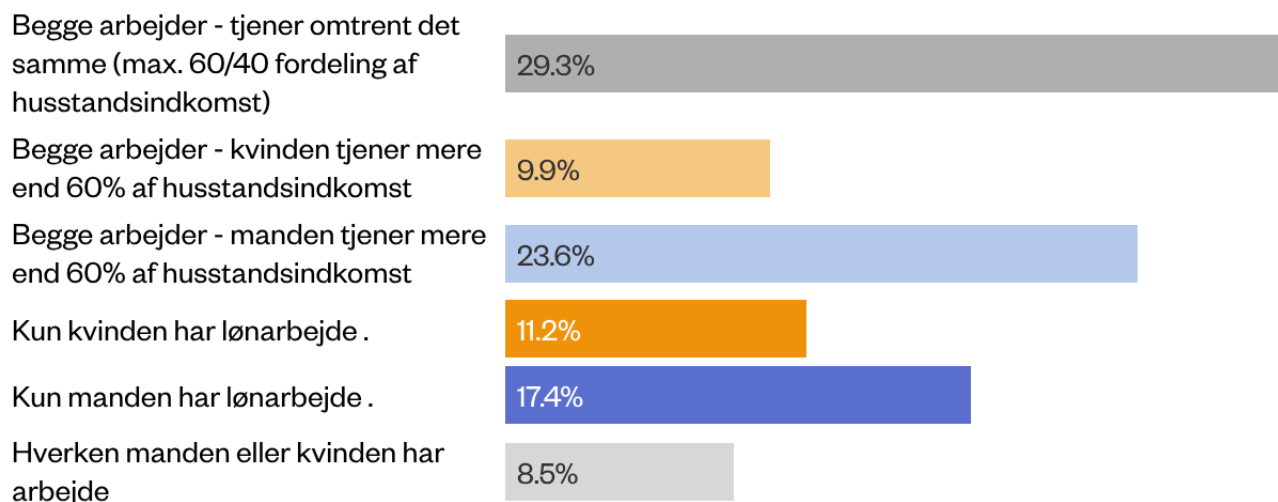
I den danske debat om faldende fødselstal, ligestillingspolitik, barselsordninger og kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet, illustrerer forskningsresultaterne her, at især kvinders lønarbejde og indkomst ser ud til at fremme beslutningen om at danne familie.

Resultaterne forklarer ikke hvorfor, det især er kvinder med samme løn som deres partner – eller højere løn – der vælger at få deres første barn. Og de tager heller ikke højde for, om nogle kvinder på arbejdsmarkedet (fx relativt højtloønnede kvinder) oftere end andre kvinder vælger at indgå i parforhold.

Tidligere forskningsresultater viser dog, at kvinder (og mænd) med lange uddannelser (som ofte også har gode indtægter) i løbet af livet får flere børn, end personer med korte uddannelser.

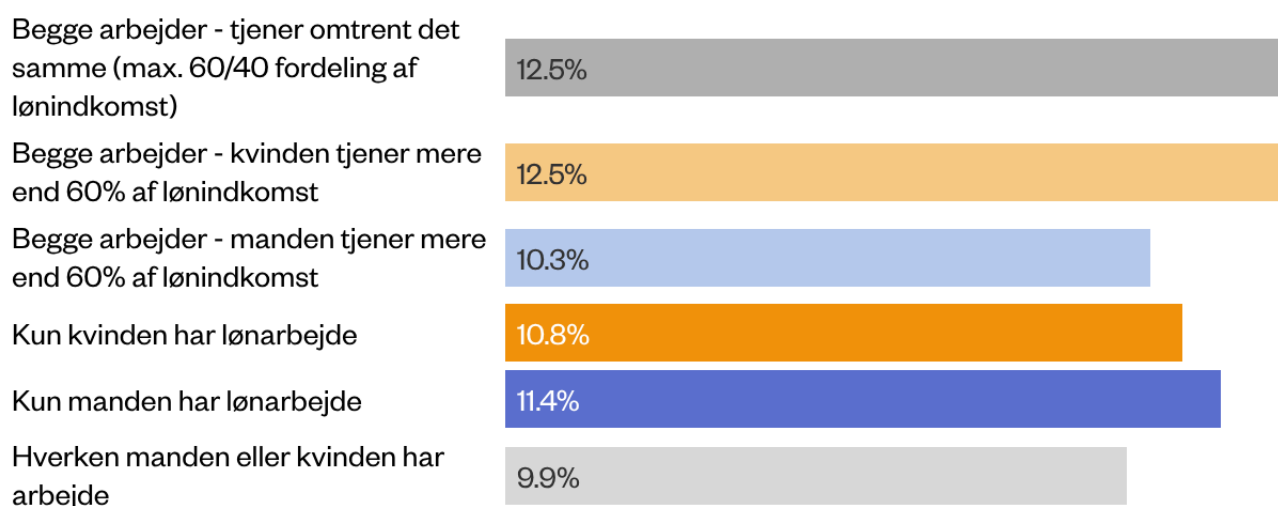
Samlet anslår forskerne, at der ville være blevet født 4.400 børn flere i Danmark i perioden 2010-2019, hvis alle par i perioden havde haft omtrent lige indtægt og man antog at delingen af lønindkomsten var den eneste forskel.

Indkomstfordeling i samboende par uden børn (kvinder 18-45 år)

FIGURNOTE: 18-45-årige kvinder, der tjener omtrent det samme som deres partner udgør 29,3% af alle de samboende par i perioden 2010-2019. Par, hvor begge arbejder, men manden tjener mere end 60% af husstandens indkomst er også ret almindeligt. 23,6% af parrene har organiseret deres husholdnings økonomi på den måde. Kun 9,9% af parrene er det kvinden, der tjener markant mest. Kilde: Egne beregninger på data fra Danmarks Statistik.

Andel af 18-45-årige samboende kvinder, der får første barn i løbet af et år

FIGURNOTE: 18-45-årige kvinder, der tjener omtrent det samme som – eller mere end – deres partner får oftere deres første barn i løbet af et år. Forskerne har kontrolleret for forskelle i kvindernes alder og uddannelse, begge parter oprindelsesland og husholdningens samlede indkomst. Kilde: Egne beregninger på data fra Danmarks Statistik.

Om forskningsprojektet *His and/or hers? A cross-national perspective on the gendered nature of couples' employment preconditions for parenthood*

Forskere:

- Leen Marynissen, post.doc., Antwerpen Universitet, Belgien
- Jonas Wood, post.doc., Antwerpen Universitet, Belgien
- Peter Fallesen, forskningsprofessor, ROCKWOOL Fonden og seniorforsker, Stockholm Universitet, Sverige
- Júlia Mikolai, adjunkt, University of St Andrews, Storbritannien
- Julia Hellstrand, post.doc., Helsinki Universitet, Finland.
- Janna Bergsvik, forsker, Norges Statistisk, Norge

Data:

- Dataperiode for Danmark: 2010–2019.
- Forskerne fokuserer på kvinder i alderen 18–45 år, som bor sammen med en partner, men ikke har børn, og har set på, hvor mange af kvinderne, der er blevet mødre for første gang i løbet af et år.
- Definitionen af lige indkomst for manden og kvinden i et parforhold er, at husholdningens indkomst er fordelt 50/50 med et spænd på +/- 10%. (dvs. op til en 40/60 fordeling).
- Indtægt fra overførselsindkomster er ikke regnet med.
- Forskerne har kontrolleret for forskelle i kvindernes alder og uddannelse, begge parter oprindelsesland og husholdningens samlede indkomst.
- Studiet dækker desuden fire andre lande (Finland, Norge, Belgien og UK) i perioden 2009–2022.

Peter Fallesen
Forskningsprofessor

pf@rff.dk

+45 61 33 31 84

FAMILIE OG SOCIALE FORHOLD

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden

Vidensoverblik fra ROCKWOOL Fonden (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning.

Vidensoverblikket er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser på:

<https://www.rockwoolfonden.dk/udgivelser>